

РЕШЕНИЕ

№ 4087

гр. София, 19.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 17.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **163** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на „Многопрофилна болница за активно лечение „Национална кардиологична болница“ ЕАД (НКБ), срещу заповед за налагане на санкции № РД-253С-512/06.12.2022 г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Със заповедта на основание чл. 76, ал. 2 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), чл. 414, ал. 3, чл. 412, ал. 1, т. 1 и ал. 2, чл. 413 и чл. 432, ал. 1 от Националния рамков договор № РД-НС-01-4/23.12.2019 г. за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския лекарски съюз за 2020 – 2022 г. (Н.) са наложени единадесет санкции "финансова неустойка" по 500 лв. В жалбата се твърди, че оспорената заповед е незаконосъобразна и неправилна, като по т. 1 се твърди, че лечебното заведение (ЛЗ) е спазило разпоредбите на т. 5 от Европейската харта за правата на пациентите и на чл. 52, ал. 4 от Конституцията. Сочи се и, че пациентът е бил в състояние да взема решения за себе си. Според жалбоподателя няма извършено нарушение на чл. 29, т. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ (НОПДМП), чл. 414, ал. 3 от Н. не се прилага в този случай. Намира, че неоснователно и незаконосъобразно е наложена максималната санкция, като липсват мотиви за това. Жалбоподателят намира, че дори да има нарушение, то е маловажно. По останалите точки от заповедта жалбоподателят твърди, че НКБ не е извършила нарушение на чл. 293, ал. 3, т. 7 и чл. 294, ал. 1 от Н.. Моли заповедта да бъде отменена и на НКБ да

бъдат възстановени направените разноси. Ответникът чрез процесуалния си представител оспорва жалбата като неоснователна.

След като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването. Разгледана по същество, тя е отчасти основателна.

Жалбоподателят е ЛЗ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ). Дружеството е сключило с НЗОК договор № 22-2473/25.02.2020 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки. Със своя заповед № РД-25-611/06.10.2022 г. (л.100 от делото), издадена на основание чл. 72, ал. 2 и ал. 5 ЗЗО, управителят на НЗОК наредил да бъде извършена планова, тематична проверка на НКБ със задача: "Контрол по изпълнение на договора на лечебното заведение за оказване на болнична медицинска помощ в съответствие с Н."; определени са длъжностните лица, които да я извършат. За резултатите от проверката е съставен протокол № РД-25-611-1/21.10.2022 г. (л.102-107), в който са обективирани констатациите за нарушения по посочения по-горе договор. На 28.10.2022г. ЛЗ подало възражение (л.225), разгледано от Арбитражната комисия по медицински дейности. Последната единодушно приела, че относно случая, отразен в т.1 от протокола от проверката, възражението е неоснователно. Относно останалите случаи, отразени в протокола от проверката по т.2-11, с мнозинство от състава на комисията било прието също, че възражението е неоснователно. Решението на арбитражната комисия е съобщено на НКБ с писмо от 21.11.2022г. (л.223-224).

Като възприел констатациите от извършената проверка, издателят на оспорения акт приел, че са извършени нарушения по чл. 29, т. 4 от НОПДМП, във връзка с чл. 81, ал. 1 и ал. 3 от Закона за здравето (ЗЗ), във връзка с чл. 27 от Н., във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗО, както и по чл. 293, ал. 3, т. 7 и чл. 294, ал. 1 от Н. във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 3 от ЗЗО, наложил на ЛЗ санкция в размер на 500 лв. за всяко от тях.

По делото са приети две заключения на съдебно-медицински експертизи, които съдът в настоящия състав възприема като обективни, компетентни и съответни на обстоятелствата по делото. Първото вещо лице посочва, във всички представени епикризи без изключение се съдържа реквизит "Консултативни прегледи", който е надлежно и прецизно попълнен с отразена извършената консултативна помощ – там, където е било необходимо; във всички епикризи има описание на срока на извършване на контролен преглед и начинът на свързка с болницата; статусът на пациентите преди изписването е позволявал пациентът да бъде изписан – в историите на заболяването (ИЗ) и епикризите преди изписване са отразени нагледно стабилни жизнени функции при нормални параметри. При всички процесни случаи е отразен извършеният контрол на здравното състояние, при спазени и отразени Медицински критерии за дехоспитализация, вкл. и за клинична пътека (КП) 25. Второто вещо лице заключава, че състоянието на пациента Г. Р., чиито случай е разгледан в т.1 от процесната заповед, е позволявало сам да взема решения, свързани с лечебния процес, при постъпването му в НКБ.

Хоспитализацията на здравноосигуреното лице (З.) Г. П. Р. е описана в ИЗ № 4106/2022, приложена в административната преписка. Посочва се в епикризата на пациента, че същият е постъпил по спешност (л.254). Извършено е лечение по КП №

116 „Оперативно лечение при сърдечни заболявания в условията на екстракорпорално кръвообращение. Минимално инвазивни сърдечни операции при лица над 18 години.“ Пациентът е дехоспитализиран на 27.07.2022 год. В медицинската документация е приложена декларация за избор на лекар/ екип от медицински специалисти (л.268), подписана от пациента на 18.07.2022 г., в която е обективизирано съгласие на пациента да заплати определената за избора цена, и заявление от същата дата за избора (л.272), в която посочена цената: 900 лв. Предвид горепосочената спешност при постъпване на пациента в ЛЗ, последното не е следвало да допуска избора. Съгласно чл. 29, т. 4 от НОПДМП, не се допуска извършването на избор на лекар/ екип в условията на спешност. Същата наредба е издадена на основание чл. 81, ал. 3 от ЗЗ. Съгласно чл. 27 от Н., изпълнителите на медицинска помощ осъществяват дейността си съгласно изискванията на ЗЛЗ, ЗЗО, ЗЗ, Кодекса на професионалната етика, Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ), подзаконовите нормативни актове и Н.. В общия случай възможността за избор на изпълнител на медицинската помощ е гарантиран, в частност със забраната, установена в чл. 55, ал. 2, т. 3 от ЗЗО. Наред с това, тази забрана е относима само към съдържанието на Н. и не представлява пречка при определени обстоятелства посоченият избор да бъде изключен с разпоредбите на НОПДМП. В чл.29 от последната са изброени случаите, когато избор не се допуска и в настоящия случай е приложима хипотезата на т.4 – в условията на спешност. Съгласно чл.46, ал.1 от Закона за нормативните актове (ЗНА), разпоредбите на последните се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България. Систематичното и логическо тълкуване на приложимата в случая нормативна уредба налага извода, че правото на избор на изпълнител на медицинската помощ е гарантирано от закона, но при уредени от същия ограничения. Съгласно чл.52, ал.1 от Конституцията, пациентът има право достъпна медицинска помощ, и на безплатно ползване на медицинско обслужване при условия и по ред, определени със закон. Последният е предоставил възможност детайлната уредба на достъпа да бъде обективизирана в НОПДМП. Изключението, предвидено в чл.29, т.4 от тази наредба, има за цел не само да гарантира, че пациент, който поради състоянието си не е може да вземе самостоятелно решение, няма да бъде лишен от медицинска помощ, която е спешно наложителна. Наред с това, разпоредбата има за цел да гарантира и, че пациент, чието състояние налага спешна намеса, няма да бъде лишен от нея поради обстоятелството, че не е заплатил допълнителна сума за избор на изпълнител. Ето защо, това изключение не следва да бъде тълкувано разширително. Поради това, при направеното отбелязване в медицинската документация, че пациентът постъпва по спешност, ЛЗ не е следвало да допуска избор на лекар/ екип и съответно, да изисква заплащане за този избор. По изложените съображения съдът в настоящия състав намира, че като не се е съобразил със забраната на чл.29, т.4 НОПДМП, жалбоподателят е извършил медицинска дейност в несъответствие със задълженията си съгласно чл.27 Н.. Това съставлява нарушение на условията и реда за оказване на медицинска помощ по чл.55, ал.2, т.2 ЗЗО, което е основание за санкция "финансова неустойка" в размер от 200 до 500 лв. – чл.414, ал.3 Н.. Основателен е доводът на жалбоподателя, че в оспорения акт не се съдържат мотиви за определяне на санкцията в максимален размер; обратно, видно от протокола за резултатите от извършената проверка, ЛЗ осъществява значителна по мащаб дейност; от проверените 136 ИЗ по КП са направени констатации за нарушение

само по 11 от тях, изложени в оспорената заповед, като в 10 от случаите нарушенията се изразяват в нередовност на документацията; от извършеното наблюдение на дейността на място в ЛЗ не са направени констатации за нарушения. Ето защо, оспорената заповед в тази част следва да бъде изменена, като бъде определен минимален размер на финансовата неустойка.

В останалата част на заповедта, по т.2-11, констатациите се свеждат до това, че в медицинската документация на пациентите - епикриза и декурзус при дехоспитализация, не е отразен извършеният контрол на здравното състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение. Административният орган приел, че констатираното във всеки от десетте случая поотделно е нарушение на чл. 293, ал. 3, т. 7 и чл. 294, ал. 1 от Н. и във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 5 от ЗЗО. Съдът в настоящия състав не споделя този извод. На първо място, описаните констатации не съответстват на съдържанието на приложенияте в преписката епикризи, в които изключително подробно са описани състоянието на пациента преди, по време и към приключване на престоя в ЛЗ. Вещото лице – медицински специалист с научна степен, безпротиворечиво заключава, че във всички епикризи се съдържа реквизит "Консултативни прегледи", който е надлежно и прецизно попълнен с отразена извършената консултативна помощ в случаите, в които е било необходимо. При всички процесни случаи е отразен извършеният контрол на здравното състояние, при спазени и отразени медицински критерии за дехоспитализация, вкл. и за КП 25. При тези обстоятелства, не може да се приеме, че е налице твърдяната нередовност на документите. Съгласно сочената от административния орган за нарушена чл.293, ал.3, т.7 от Н., епикризата съдържа, наред с останалите реквизити, консултативните прегледи. Тълкуването съобразно чл.46, ал.1 ЗНА налага еднозначен извод, че такива следва да бъдат отразени само, ако са били извършени, като няма причина да се приеме, че във всеки отделен случай консултативни прегледи са необходими. Обратно, вещото лице изрично посочва, че в случаите, когато такива прегледи са били необходими, те са надлежно отразени в епикризите. Ето защо, не се установяват нарушения на чл.293, ал.3, ал.7 от Н., както и другото, посочено в процесната заповед – по чл.294, ал.1 Н., която гласи, че клиничното проследяване на състоянието на пациента и извършените диагностично-лечебни дейности се вписват в ИЗ. Видно от съдържанието на последните, в тях е налично подробно проследяване. Обективизирането на заключението за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение не е изискуемо в конкретна форма; то е резултат от обсъждане на медицинските специалисти съобразно професионалните им познания, въз основа на наблюденията по време на престоя на пациента в ЛЗ и намира израз в решението същият да бъде дехоспитализиран и описанието, направено в епикризата.

Предвид изложеното и като прецени оспорения акт на основание чл.168, ал.1 АПК, съдът в настоящия състав приема, че заповедта е издадена в установената форма от компетентен орган. При това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, но тя не е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. С оглед изхода на делото и на основание чл.143, ал.1 АПК следва да бъде уважено своевременно направеното от страна на жалбоподателя искане за възстановяване на разноските по делото. Установява се такива да са направени в общ размер 1250 лв., от които 50 лв. – държавна такса, 600 лв. – хонорар за адвокат, платен съгласно отбелязването в

представения договор за правна защита и съдействие, и общо 600 лв. – възнаграждения за вещи лица.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ заповед за налагане на санкции № РД-253С-512/06.12.2022 г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса, в частта ѝ по т. 1, с която на „Многопрофилна болница за активно лечение „Национална кардиологична болница“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК], за нарушение на чл. 29, ал. 4 от Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, във връзка с чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето, във връзка с чл. 27 от Националния рамков договор № РД-НС-01-4/23.12.2019 г. за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския лекарски съюз за 2020 – 2022 г., във връзка с чл. 55, ал. 2, т. 2 и т. 3 от Закона за здравното осигуряване, на основание чл.414, ал.3 от Националния рамков договор № РД-НС-01-4/23.12.2019 г. за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и Българския лекарски съюз за 2020 – 2022 г., е наложена санкция „финансова неустойка“ в размер на 500 (петстотин) лева, като ОПРЕДЕЛЯ размер на финансовата неустойка: 200 (двеста) лева.

ОТМЕНЯ заповед за налагане на санкции № РД-253С-512/06.12.2022 г. на управителя на Националната здравноосигурителна каса, в останалата ѝ част.

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса да заплати на „Многопрофилна болница за активно лечение „Национална кардиологична болница“ ЕАД, с ЕИК[ЕИК], сумата 1250 (хиляда двеста и петдесет) лева – разноски по делото.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: